

Dendrologický průzkum

Projektová dokumentace – Cyklostezka Nový Bydžov – PZ Zábědov

Dendrologický průzkum a fytocenologické zhodnocení území

Dendrologie – Technická zpráva



Datum: 06/2020

Obsah

1 Identifikační údaje stavby	3
2 Úvod	5
3 Charakteristika zájmového území.....	6
4 Metodika	7
5 Popis současného stavu vegetace	9
6 Závěr	11
7 Přílohy	12
Literatura	13

1 Identifikační údaje stavby

Označení stavby

Název akce:	Projektová dokumentace – Cyklostezka Nový Bydžov – PZ Zábědov
Stupeň dokumentace:	DUSP/PDPS
Druh stavby:	novostavba
Kraj:	Královéhradecký
Obec:	Nový Bydžov [570508]
Katastrální území:	Zábědov 707210 Chudonice 707198 Nový Bydžov 707163

Stavebník / objednatel stavby

Název organizace:	Město Nový Bydžov
Sídlo:	Masarykovo náměstí 1, 504 01 Nový Bydžov
IČ:	002 69 247
Zastoupený:	Ing. Pavel Louda, starosta, ve věcech smluvních Ing. Leoš Mencl, vedoucí odboru investic a rozvoje, ve věcech technických

Zhotovitel projektové dokumentace

Název organizace:	M – PROJEKCE s.r.o.
Sídlo:	Resslova 956/13, 500 02 Hradec Králové Pracoviště Pardubice, Husova 1697, 530 03 Pardubice
IČ:	05061415
Zastoupený:	Ing. Petr Hájek Mgr. Michal Kropáč
Vedoucí pracoviště:	Ing. Martin Stejskal
Zodpovědný projektant:	Ing. Martin Stejskal
Autor dendrologického průzkumu:	Ing. Lenka Pomališová

Popis záměru:

Jedná se o výstavbu cyklostezky v úseku od křižovatky Revoluční třídy s ul. V. Kl. Klicpery a ul. Karla IV. po čerpací stanici pohonných hmot u průmyslové zóny Zábědov. Přičemž úsek od křižovatky Revoluční třída s ul. V. Kl. Klicpery a ul. Karla IV. po železniční přejezd č. P4442 Nový Bydžov – Chudonice bude řešen vymezeným jízdním pruhem pro cyklisty ve vozovce silnice č. II/327 a úsek od železničního přejezdu č. P4442 Nový Bydžov – Chudonice k průmyslové zóně Zábědov bude řešit současně chodce a cyklisty (chodník a cyklostezka).

2 Úvod

Předkládané dendrologické hodnocení bylo zpracováno pro stavbu „Projektová dokumentace – Cyklostezka Nový Bydžov – PZ Zábědov“ na území města Nový Bydžov v Královéhradeckém kraji. Jeho předmětem byla doprovodná zeleň po obou stranách komunikace II/327 v úseku od km 33,390 do 35,965 provozního staničení, u které se předpokládá ovlivnění stavbou. Jako podklad byla použita situace v měřítku 1:1000.

Cílem dendrologického průzkumu je zmapovat dřeviny, které jsou v blízkosti komunikace a mohou být stavbou dotčeny. Dendrologický průzkum porostu slouží jako analýza dendrologického potenciálu území, včetně biogeografického zařazení území a analýzy potenciální přirozené vegetace na daném území. Projektová dokumentace také slouží jako podklad pro vypracování návrhu zásahu do mimolesní zeleně dle ustanovení zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny.

3 Charakteristika zájmového území

Biogeografické členění České republiky je rozčlenění území České republiky z hlediska biogeografie, tedy rozmístění bioty v prostoru. Záměr leží na území Cidlinského bioregionu 1.9. Bioregion se nachází ve střední části východních Čech a zaujímá plochý reliéf, tvořený převážnou částí Východolabské tabule, částí Orlické tabule a Turnovské a Bělohradské pahorkatiny. Jeho celková plocha je 1985 km². Bioregion je typický přechodem 2. bukovo-dubového vegetačního stupně do 3. dubovo-bukového stupně. V současné době převažuje orná půda, přítomny jsou však i lesy s velkým zastoupením dubů a kulturních smrčů. K charakteru bioregionu patří též rybníky a vlhké louky.

Z hlediska **geologie** v bioregionu převažují slíny svrchního turonu až koniak, tvrdé slínovce (inoceramové opuky) tvoří polohu na rozhraní obou stupňů; na jihozápadě a severovýchodě vystupují slínité horniny středního až spodního turonu. Západně od Cidliny i Labe nad Hradcem Králové se rozkládají rozsáhlé pokryvy spraší. Značný rozsah mají sedimenty nivní, místy jsou vyvinuty slatiny nebo ložiska pánevních pěnůvců. Reliéf má charakter ploché pahorkatiny s výškovou členitostí 30–75 m, při kontaktu s okolními vrchovinami a na vnitřních hřebtech má ráz až ploché vrchoviny s členitostí do 190 m. Typická výška území je 220–300 m.

Podnebí dle Quitta je charakterizováno přechodem od teplého na jihozápadě k mírně teplému po obvodu území. Převážná část území leží v teplé oblasti T 2, pouze okrajové části území leží v relativně teplých mírně teplých oblastech MT 11, MT 10 a MT 9.

Půdní pokryv je tvořen v povodí středního toku Cidliny poměrně velkými plochami černoze černicových a šedozemí, vertikálních a oglejených, až pelických černic. Menší plochu tvoří šedozemě. Charakteristické jsou velké ostrovy pararendzin typických, kambizemních i pseudoglejových na výchozech slínů, a to zvláště severovýchodně od Hradce Králové, v Bělohradské kotlině a v okolí Nového Bydžova.

Potenciální přirozenou vegetaci většiny území jsou dubohabřiny, představované zejména asociací *Melampyro nemorosi-Carpinetum betuli*, které ve vlhčích polohách přecházejí i v asociaci *Tilio cordatae-Betuletum pendulae*. Souvisleji na Hořických chlumech a ostrůvkovitě v jižní části území se vyskytují acidofilní doubravy (*Genisto germanicae-Quercion*), velmi omezeně též teplomilné doubravy (převážně *Potentillo albae-Quercetum*), zejména mezi Ostroměří a Konecchlumím. Na severních svazích hřbetů je možno předpokládat vegetaci květnatých bučin svazu *Fagion sylvaticae* (snad *Dentario enneaphylli-Fagetum sylvaticae*). Podél vodních toků jsou přítomny luhy, reprezentované asociací *Pruno padi-Fraxinetum excelsioris*. Charakteristickou součástí vegetace na slatinách jsou olšiny svazu *Alnion glutinosae*, zejména *Carici elongatae-Alnetum glutinosae*.

Polopřirozená náhradní vegetace je nejvíce zastoupena na vlhkých loukách. Na nich je možno nalézt vegetaci svazů *Molinion caeruleae* i *Calthion palustris*, které na slatinných půdách přecházejí až do vegetace náročnějších slatinných asociací svazu *Caricion davallianae*. V okolí rybníků je možné nalézt porosty vysokých ostřic svazů *Magno-Caricion gracilis* a *Magno-Caricion elatae*, na něž navazují rákosiny svazu *Phragmition australis*. Na suchých stanovištích (zachovaných pouze výjimečně na prudkých svazích) se vyskytuje vegetace svazu *Cirsio-Brachypodion pinnati*.

4 Metodika

Záměrem dendrologického průzkumu je určení a zhodnocení dřevin dotčených stavbou. Silnice II/327 prochází v řešeném úseku z velké části intravilánem obce, částečně zasahuje i extravilán obce. Dotčené dřeviny podél silnice II/327 byly hodnoceny jednotlivě. Celkem bylo v řešeném úseku vymezeno 41 samostatně hodnocených stromů u kterých se předpokládá přímé ovlivnění stavbou. Lokalizace jednotlivých hodnocených stromů je v mapové příloze. V textu jsou jednotlivé dřeviny popsány v příloze technické zprávy v tabulce 1.1.

V jednotlivých tabulkách je uvedeno:

- *Označení skupiny/stromu* – číselné označení jednotlivého stromu
- *km*: staničení dle technické situace
- *Název český*
- *Název latinský*
- *Obvod kmene*: obvod kmene (cm) ve výšce 1,3 m, hodnota zjišťována dendrologickým metrem, u vícekmennů je uvedena průměrná hodnota, případně rozsah
- *Zdravotní stav dřevin* – hodnocení dle celkového stavu dřevin - tzv. sadovnická hodnota. Pro vyjádření sadovnické hodnoty a zdravotního stavu byla použita následující klasifikační stupnice:

1 dobrý – bez patrných mechanických poškození kmene a silnějších větví (možná přítomnost ran po vhodně prováděném řezu), bez přítomnosti silných suchých větví v koruně (nad 50 mm), žádné symptomy infekce dřevními houbami (výjimečně možná přítomnost saprofytů na odumřelém dřevě), případné defektní větvení (i v kosterním větvení) pouze ve stádiu vývoje.

2 zhoršený – možná přítomnost poškození na kmeni či větší poškození větví, patrné symptomy infekce dřevními houbami, možná přítomnost silných suchých větví, vylomené či zlomené silnější větve, možná přítomnost ojedinělých výletových otvorů v koruně, vyvíjející se defektní větvení (tlaková vidlice) v kosterním větvení, možná přítomnost trhlin na kmeni či v kosterních větvích, možná přítomnost „rakovinných“ útvarů, nerovnovážený přírůst podnože a roubu, případně patrná inkonzistence v oblasti spoje.

3 výrazně zhoršený – mechanická poškození kmene se symptomy aktivně probíhající infekce dřevními houbami, rozsáhlejší dutiny, významnější výskyt výletových otvorů ve více úrovních, rozsáhlejší symptomy infekce po délce kosterních větví, odlomená část koruny, jednostranné větvení, vyvinuté tlakové vidlice v kosterním větvení či ve větvení silných větví, podezření na zásah do mechanicky významného kořenového talíře. Jednotlivé zásadní defekty se mohou vyskytovat ve vzájemné kombinaci.

4 silně narušený – rozsáhlé dutiny ve kmeni, symptomy infekce či rozsáhlého narušení mechanicky významného kořenového talíře, vyvinuté tlakové vidlice s prasklinami či se symptomy infekce dřevními houbami, odlomená podstatná část koruny, stromy se zásadně zhoršenou perspektivou v důsledku mechanických poškození. Obecně se jedná o souběh více závažných defektů.

5 havarijní/rozpadlý strom – celkově se rozpadající či rozpadlý strom (torzo).

- *charakteristika*: stručná charakteristika dřeviny, zhodnocení zdravotního stavu dřevin, poznámky z dendrologického průzkumu.

5 Popis současného stavu vegetace

V dendrologickém průzkumu byla hodnocena doprovodná zeleň podél silnice II/327 na území města Nový Bydžov v Královéhradeckém kraji, která bude pravděpodobně dotčena výstavbou cyklostezky Nový Bydžov – PZ Zábědov.

Trasa komunikace prochází v řešeném úseku většinou intravilánem obce. Stavbou budou dotčeny dřeviny tvořící jednostrannou alej okrasných sakur, dále skupina dřevin v blízkosti zástavby v km 0,460 – 0,480 a několik jednotlivých stromů podél silnice II/327. Dřeviny za železničním přejezdem směrem k centru obce Nový Bydžov nebudou realizací stavby dotčeny, a proto nebudou předmětem dendrologického hodnocení.

Výsadby dřevin podél komunikace mají převážně funkci estetickou, podílí se však i na snižování hluchosti, prašnosti, zpevňování svahů podél komunikace a v neposlední řadě mají také funkci ekologickou jako biotop drobných živočichů.

Mezi nejvíce zastoupené dřeviny patří sakura ozdobná (*Prunus serrulata*), která tvoří okrasnou alej podél silnice II/327 v k.ú. Zábědov a Chudonice. Dalšími vyskytujícími se dřevinami je např. bříza bělokorá (*Betula pendula*) nebo slivoň obecná (*Prunus insititia*). Kompletní přehled vyskytujících se dřevin uvádí následující tabulka.

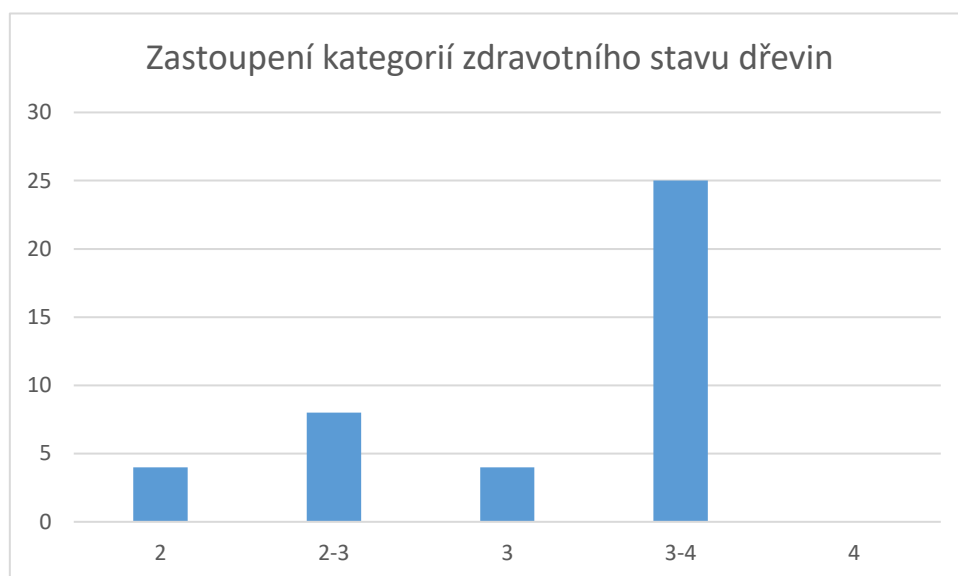
tabulka: Celkový přehled druhů dřevin hodnocených v dendrologickém průzkumu

český název	latinský název
bříza bělokorá	<i>Betula pendula</i>
jabloň domácí	<i>Malus domestica</i>
sakura ozdobná	<i>Prunus serrulata</i>
slivoň obecná	<i>Prunus insititia</i>
smrk pichlavý	<i>Picea pungens</i>
třešeň ptačí	<i>Prunus avium</i>

Výčet druhového složení odpovídá celkovému rozsahu hodnoceného území a odráží se na něm i dominantní zastoupení jednodruhové aleje. Z hlediska hodnocení druhového spektra území tedy není vypovídající. Je zde zcela dominantní zastoupení okrasných a užitkových druhů vysazených podél silnice v intravilánu obce, ostatní druhy rostoucí běžně na jiných typech biotopů nejsou prakticky vůbec zastoupeny.

Dendrometrické hodnoty z místního šetření prokazují významný podíl mladších dospělých dřevin nižšího vzrůstu. Starší vzrostlé dřeviny se vyskytují spíše ojediněle v úseku mimo souvislou alej sakury.

Hodnocen byl také aktuální zdravotní stav dřevin. Z hlediska zdravotního stavu lze rozdělit dřeviny do dvou skupin. U sakur ozdobných tvořící víceméně souvislou alej se často objevují praskliny na kmeni, odlupující se kůra kmene, zmlazení u paty kmene a výskyt dřevokazných hub včetně plodnic na kmeni a v koruně. U ostatních dřevin jsou často patrné stopy po provedeném řezu a výskyt suchých větví v koruně. Jednotlivé charakteristiky jsou uvedeny v tabulce dendrologického průzkumu (viz přílohy). Zastoupení kategorií zdravotního stavu dřevin uvádí následující graf.



6 Závěr

V dendrologickém průzkumu byly hodnoceny dřeviny rostoucí podél silnice II/327 v katastrálním území Zábědov a Chudonice, které mohou být dotčeny výstavbou cyklostezky v úseku Nový Bydžov – PZ Zábědov.

Navržená trasa cyklostezky je vedena po stávající silnici II/327 nebo v jejím souběhu jako chodník a cyklostezka. Trasa komunikace II/327 prochází většinou intravilánem města Nový Bydžov, do extravilánu zasahuje jen v malém rozsahu. Z mimolesní zeleně jsou tedy zastoupeny převážně výsadby okrasných a užitkových dřevin v okolí zástavby. Stavbou cyklostezky bude dotčena převážně alej sakury ozdobné, která v současné době lemuje silnici II/327 v k.ú. Zábědov a Chudonice v km 0,720 – 1,170. dalšími dotčenými dřevinami je skupina bříz v km 0,468 – 0,485, třešeň ptačí, dvě slivoně, jablono domáci a smrky pichlavý. Z těchto dřevin však bude možné některé na lokalitě ponechat.

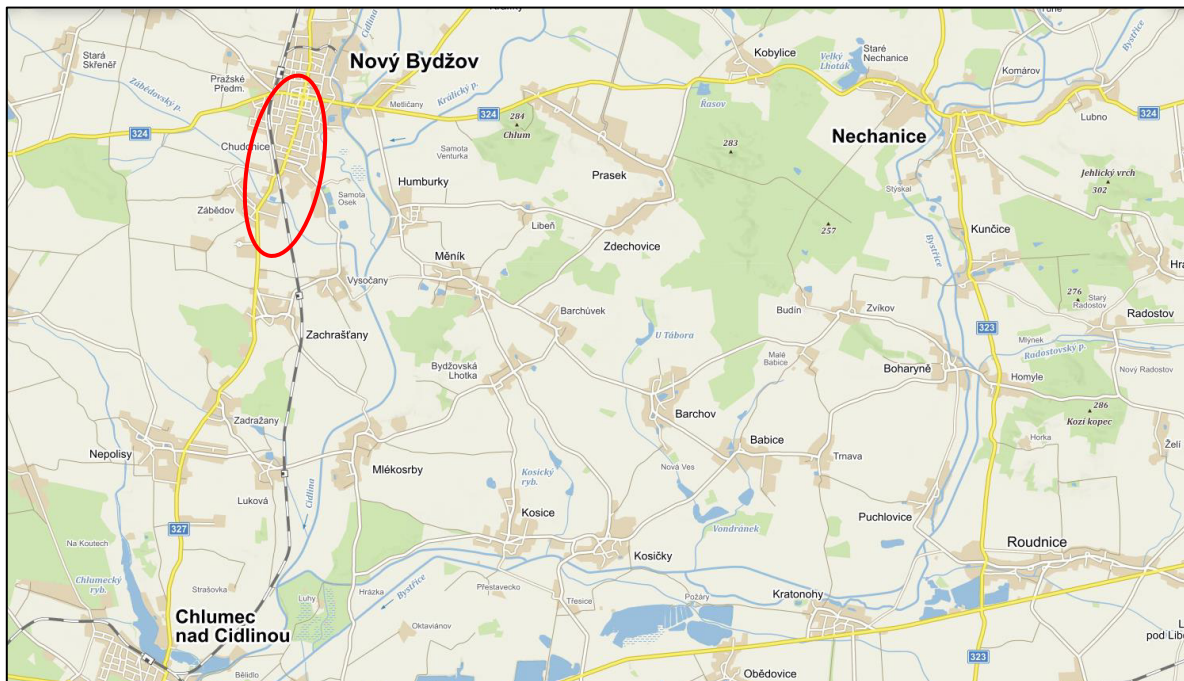
V řešeném území jsou nejčastěji zastoupeny spíše mladší dřeviny menšího vzrůstu, u kterých se objevují praskliny na kmeni, odlupující se kůra, zmlazení u paty kmene a výskyt dřevokazných hub včetně plodnic na kmeni a v koruně. U dřevin mimo alej pak najdeme stopy po provedeném řezu a místy také proschlé větve v koruně.

Vzhledem k rozsahu stavby se předpokládá kácení většiny dřevin tvořící v hodnoceném úseku levostrannou alej sakury ozdobné. Jedná se vesměs o dřeviny se zhoršeným zdravotním stavem, nicméně tvoří dominantní prvek mezi doprovodnou zelení podél komunikace. Z toho důvodu je třeba zvážit možnost výsadby nových dřevin v rámci vegetačních úprav silnice a cyklostezky.

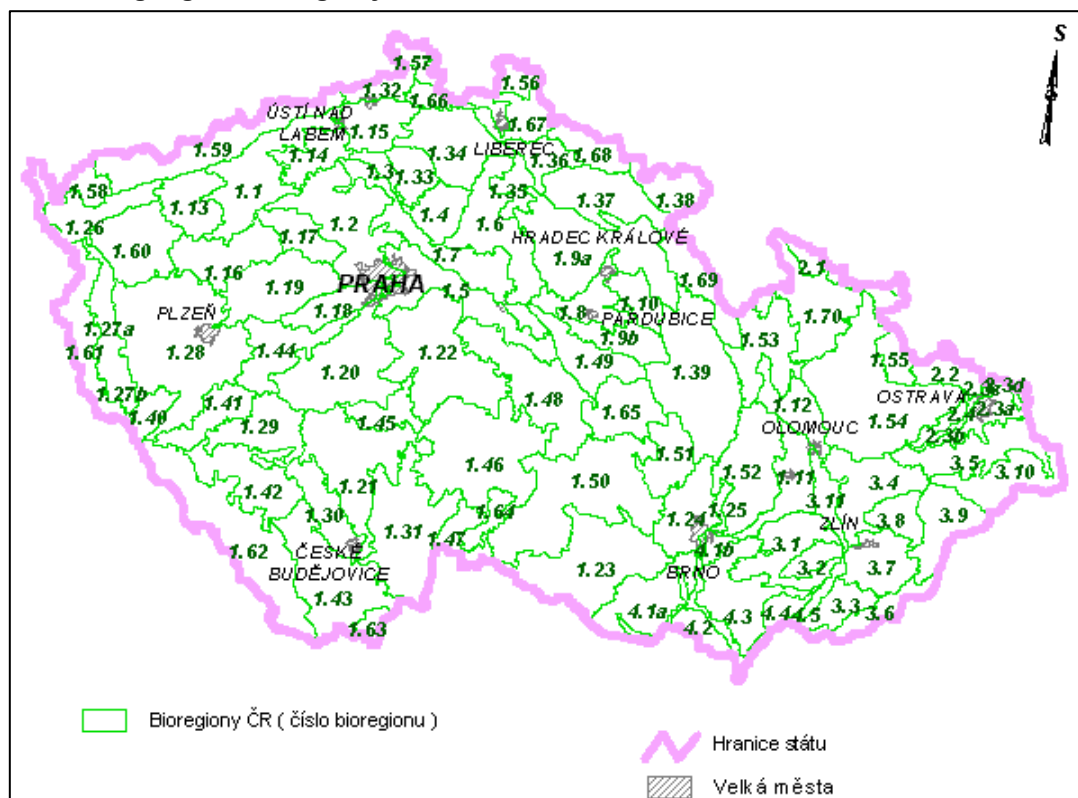
Ostatní dřeviny nezasahují přímo do prostoru cyklostezky a je tedy možné, alespoň v některých případech, jejich ponechání na lokalitě. U dřevin rostoucích v blízkosti stavby, které budou na lokalitě ponechány, bude posouzena potřeba provedení ozdravného řezu a ořezu větví zasahujících do prostoru cyklostezky. Během výstavby pak budou přijata opatření, která zabrání poškození jejich nadzemních částí i kořenového systému.

7 Přílohy

Obrázek 1: Umístění záměru



Obrázek 2: Biogeografické regiony ČR



Literatura

- AOPK Mapomat – <http://mapy.nature.cz/>
- Mapy GEOPORTAL – <http://geoportal.gov.cz>
- Mapa potenciální přirozené vegetace – Neuhäuslová et al., 2001
- Katalog biotopů České republiky – Chytrý, Kučera a Kočí, 2001
- Biogeografické regiony České republiky – Culek, Grulich, Laštůvka a Divíšek, 2013
- Biogeografické členění ČR charakteristika – Culek, Grulich, Laštůvka a Divíšek, 2013
- Lokalizace Mapy GOOGLE – <https://www.google.cz/maps>

Označení skupiny/ stromu	km	Název český	Název latinský	Obvod kmene cm	Zdrav. stav	Charakteristika
1	0,315	Slivoň obecná	<i>Prunus insititia</i>	42	3	Nízké větvení, zmlazení u paty kmene
2	0,468	Třešeň ptačí	<i>Prunus avium</i>	50	2	Viditelné stopy po řezu, vitální dobře rostlá dřevina
3	0,472	Bříza bělokorá	<i>Betula pendula</i>	68	2-3	Viditelné stopy po řezu, výskyt suchých větví v koruně v malém rozsahu
4	0,475	Bříza bělokorá	<i>Betula pendula</i>	72	2-3	Viditelné stopy po řezu, výskyt suchých větví v koruně v malém rozsahu
5	0,480	Bříza bělokorá	<i>Betula pendula</i>	56	2-3	Viditelné stopy po řezu, výskyt suchých větví v koruně v malém rozsahu
6	0,482	Bříza bělokorá	<i>Betula pendula</i>	115	2-3	Viditelné stopy po řezu, výskyt suchých větví v koruně v malém rozsahu
7	0,520	Smrk pichlavý	<i>Picea pungens</i>	82	2	Vitální dobře rostlá dřevina, řez spodních větví
8	0,630	Slivoň obecná	<i>Prunus insititia</i>	Do 50	2-3	Nízké větvení, vícekmenný, růst mimo osu
9	0,640	Jabloň domácí	<i>Malus domestica</i>	98	3	Nízké větvení, výskyt suchých větví v koruně, zmlazení u paty kmene, dutina
10	0,722	Sakura ozdobná	<i>Prunus serrulata</i>	72	2	Vitální dobře rostlá dřevina
11	0,735	Sakura ozdobná	<i>Prunus serrulata</i>	78	2-3	Prasklina na kmeni, dobře rostlá dřevina
12	0,722	Sakura ozdobná	<i>Prunus serrulata</i>	64	2-3	Prasklina na kmeni, dobře rostlá dřevina
13	0,731	Sakura ozdobná	<i>Prunus serrulata</i>	73	3	Výskyt dřevokazných hub včetně plodnic
14	0,755	Sakura ozdobná	<i>Prunus serrulata</i>	68	2-3	Zmlazení na kmeni i kosterních větvích
15	0,792	Sakura ozdobná	<i>Prunus serrulata</i>	87	2	Vitální dobře rostlá dřevina, zmlazení u paty kmene
16	0,872	Sakura ozdobná	<i>Prunus serrulata</i>	49	3-4	Prasklina na kmeni, odlupující se kůra, růst mimo osu
17	0,885	Sakura ozdobná	<i>Prunus serrulata</i>	53	3-4	Prasklina na kmeni, odlupující se kůra
18	0,915	Sakura ozdobná	<i>Prunus serrulata</i>	51	3	Prasklina na kmeni, zmlazení u paty kmene, výskyt dřevokazných hub včetně plodnic
19	0,927	Sakura ozdobná	<i>Prunus serrulata</i>	47	3-4	Prasklina na kmeni, zmlazení u paty kmene, výskyt dřevokazných hub včetně plodnic
20	0,942	Sakura ozdobná	<i>Prunus serrulata</i>	56	3-4	Odlupující se kůra, výskyt dřevokazných hub včetně plodnic
21	0,953	Sakura ozdobná	<i>Prunus serrulata</i>	52	3-4	Odlupující se kůra, výskyt dřevokazných hub včetně plodnic
22	0,962	Sakura ozdobná	<i>Prunus serrulata</i>	57	3-4	Odlupující se kůra, výskyt dřevokazných hub včetně plodnic, zmlazení u paty kmene
23	0,972	Sakura ozdobná	<i>Prunus serrulata</i>	57	3-4	Odlupující se kůra, výskyt dřevokazných hub včetně plodnic
24	0,985	Sakura ozdobná	<i>Prunus serrulata</i>	53	3-4	Odlupující se kůra, výskyt dřevokazných hub včetně

Označení skupiny/ stromu	km	Název český	Název latinský	Obvod kmene cm	Zdrav. stav	Charakteristika
						plodnic
25	1,005	Sakura ozdobná	<i>Prunus serrulata</i>	60	3-4	Odlupující se kůra, výskyt dřevokazných hub včetně plodnic
26	1,015	Sakura ozdobná	<i>Prunus serrulata</i>	62	3-4	Odlupující se kůra, výskyt dřevokazných hub včetně plodnic
27	1,024	Sakura ozdobná	<i>Prunus serrulata</i>	54	3-4	Odlupující se kůra, výskyt dřevokazných hub včetně plodnic
28	1,032	Sakura ozdobná	<i>Prunus serrulata</i>	56	3-4	Odlupující se kůra, výskyt dřevokazných hub včetně plodnic
29	1,042	Sakura ozdobná	<i>Prunus serrulata</i>	58	3-4	Odlupující se kůra, výskyt dřevokazných hub včetně plodnic
30	1,050	Sakura ozdobná	<i>Prunus serrulata</i>	57	3-4	Odlupující se kůra, výskyt dřevokazných hub včetně plodnic
31	1,060	Sakura ozdobná	<i>Prunus serrulata</i>	56	3-4	Odlupující se kůra, výskyt dřevokazných hub včetně plodnic
32	1,070	Sakura ozdobná	<i>Prunus serrulata</i>	50	3-4	Odlupující se kůra, výskyt dřevokazných hub včetně plodnic
33	1,080	Sakura ozdobná	<i>Prunus serrulata</i>	54	3-4	Odlupující se kůra, výskyt dřevokazných hub včetně plodnic, zmlazení u paty kmene
34	1,089	Sakura ozdobná	<i>Prunus serrulata</i>	54	3-4	Odlupující se kůra, výskyt dřevokazných hub včetně plodnic
35	1,099	Sakura ozdobná	<i>Prunus serrulata</i>	57	3-4	Odlupující se kůra, výskyt dřevokazných hub včetně plodnic
36	1,109	Sakura ozdobná	<i>Prunus serrulata</i>	57	3-4	Odlupující se kůra, výskyt dřevokazných hub včetně plodnic
37	1,118	Sakura ozdobná	<i>Prunus serrulata</i>	58	3-4	Odlupující se kůra, výskyt dřevokazných hub včetně plodnic
38	1,135	Sakura ozdobná	<i>Prunus serrulata</i>	47	3-4	Odlupující se kůra, výskyt dřevokazných hub včetně plodnic
39	1,147	Sakura ozdobná	<i>Prunus serrulata</i>	51	3-4	Odlupující se kůra, výskyt dřevokazných hub včetně plodnic, zmlazení u paty kmene
40	1,161	Sakura ozdobná	<i>Prunus serrulata</i>	55	3-4	Odlupující se kůra, výskyt dřevokazných hub včetně plodnic
41	1,172	Sakura ozdobná	<i>Prunus serrulata</i>	60	3-4	Odlupující se kůra, výskyt dřevokazných hub včetně plodnic

Fotodokumentace

Foto 1: slivoň obecná – 1

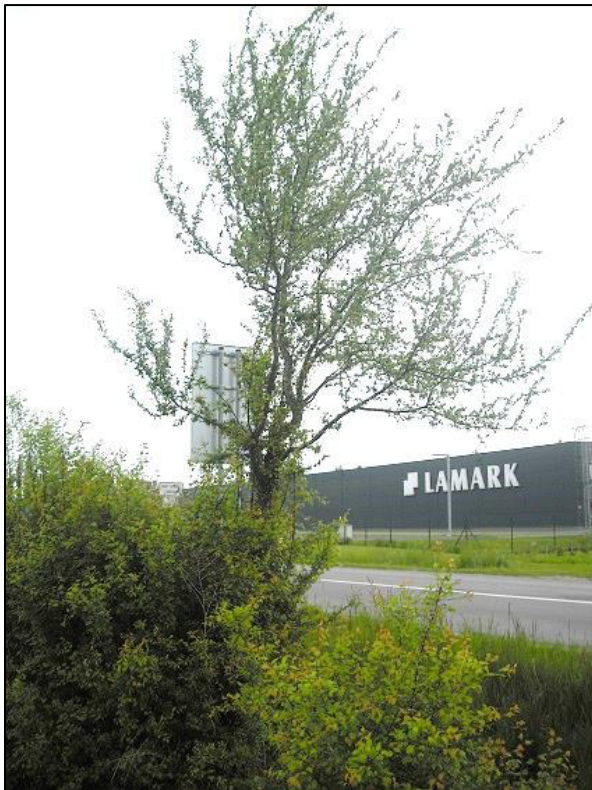


Foto 2: smrk pichlavý - 7



Foto 3: třešeň ptačí – 2 a řada bříz – 3 – 6 v blízkosti stávajícího chodníku



Foto 4: jabloň domácí – 9 s proschlou korunou



Foto 5: sakury ozdobné – 10, 11 na pravé straně komunikace ve směru staničení



Foto 6: sakury ozdobné na levé straně komunikace ve směru staničení před mostem ev.č. 327-018



Foto 7: jednodruhová alej tvořená sakurami ozdobnými po levé straně komunikace ve směru staničení



Foto 8: odlupující se kůra na kmeni – sakura – 23



Foto 9: prasklina, plodnice houby na kmeni

